

Oktober 2023

3 oktober

Syra, torka och konservera så hyllorna rasar ihop

Nu är det proppfullt i frysarna, på riktigt, trots att jag lånat utrymme i en liten frys och även knucklat in påsar i frysfacket i kylan där vi förvarar ägg och frön. Så nu måste jag syra och torka det som inte kan sparas färskt.

Jag brukar syra olika grönsaker varje år, men ärligt talat – vi är litet dåliga på att äta upp dom. Jag köpte en kokbok med recept lagade av syrade produkter och en bok om fermentering

Jag blev glatt överraskad när jag fick hem böckerna för det står inte bara hur man ska göra utan även varför. Det handlar inte bara om mjölksyrning utan även om surdeg, kombucha och annat. Kul. Jag kan verkligen rekommendera "Stora Boken om fermentering." Jag har inte hunnit prova recepten i den andra boken än.

Det finns recept på syrad fänkål och syrade brytbönor, och jag har överskott av båda, så jag har passat på att göra ett par burkar av varje. Dessutom har jag gjort en burk med syrad mexikansk tagetes, lök och vitlök. Den har jag tänkt att göra någon form av salsa av. Författaren hade ett bra knep. Hon använde maskeringstejp som är lätt att ta bort utan att få klisterfläckar, och på den skrev hon sånt som man behöver komma ihåg, som ingredienser, datum, när burken skulle flyttas från rumsvärme till kyla och när den är färdig att äta. Det har jag tagit efter.

Vi har haft influensa eller förkylning eller vad det nu var, mitt i skördesäsongen. Verkligen dålig tajming. Vindruvorna hann börja spricka och dra till sig getingar, fläderbären hade börjat torka på en del grenar och flera kilo tomater gick till spillo eftersom jag inte hade ork att ta hand om dom. Men vi har såna mängder tomater att jag är rädd att vi kommer att bli tomatförgiftade, så det gör inte så mycket. Hur som helst, vi har gjort druvmust, jag tror det blev över 40 flaskor, och ett tiotal små flaskor med osockrad flädermust. Tror det är bra för immunförsvaret.

Jag har förvarat en del tomma glasflaskor i jordkällaren, i brist på annat utrymme. Men nu har vi skåp i slungrummet som var delvis tomma, så vi har flyttat ut flaskorna dit. Det är bra för där är det torrare.

När jag började rumstera om på hyllorna och flytta på tunga burkar med syrade grönsaker blev det obalans och en hylla rasade ner med burkar och allt. Som väl var gick ingen burk sönder. Men Björne fick jobb som han inte hade planerat. Vi har haft jordkällaren i nästan 20 år så träreglarna som hyllorna vilar på har blivit murkna. Björne gjorde ett gediget jobb och bytte träreglarna under alla sex hyllorna till aluminiumbalkar. Dom kommer varken att rosta eller ruttna. Samtidigt passade jag på att torka rent en vända till. Så nu är det helt, rent, påfyllt och ordning och reda. Supert!

Jag har skördat morötter, kålrabbi och en del rödbetor och vitbetor. Röd spetskål, savojkål, purjolök, squash och pumpor får växa till sig litet till. Det finns fortfarande litet broccoli och även gurka både i växthuset och på friland och litet tomat i tunnelväxthuset och en del på friland. Tyvärr har många tomat utanför växthuset drabbats av brunröta, trots att det är flera hundra meter till vårt potatisland. Det är inte första gången och jag brukar inte sätta tomat på friland. Men när man har 74 plantor – vad gör man? Friskt vågat – hälften

Zinnior, malva, astrar, drakmynta och ringblommor är slut för säsongen men jag har fortfarande lejongap i tre olika färger, vita, chockrosa och tvåfärgade lila. Det piggar upp i vaser inomhus. Krassen frodas fortfarande.

Det är dags att städa undan plantor som gjort sitt, men jag har inte hunnit så långt än. Idag har lagt gräsklipp i två odlingslådor. Det har hällregnat eftermiddag och kväll och vi har flyttat fåren till en hage där dom har skydd av stora granar. Det känns skönt att veta att dom inte behöver ligga ute i hällregnet.

6 oktober

Frost!

Igår vid lunch konstaterade vi att det kändes väldigt kyligt i luften. Vi kollade i väderappen. Där stod att det skulle bli en plusgrad på natten, men vi litade mer på det vi själva kände. Så eftermiddagen ägnades åt att skörda allt frostkänsligt, squash, gurkor, pumpor, tomat på friland mm. Björne hjälpte mig att köra in stora och tunga krukor med pirran, så nu är det fullt i tvättstugan. Pelargonerna blommar för fullt. Jag grävde upp dem som stod i urnor och bar in allihop i orangeriet och i huset. Den jättestora gamla fuchsian och begoniorerna fick också flytta in. Så nu är det väl i princip bara kål, purjolök, svartrot och jordärtskockor kvar att skörda. Dom tål litet

kyla så jag väntar någon vecka med att skörda dom. Sen är det dags att städa undan gamla plantor och täcka bäddarna med gräsklipp.

Vi har plockat av alla äpplen på vårt lilla träd. Det blev fyra korgar fulla. Det räcker åt oss i vinter, men det blir inget mer till fåren.

Jag har gett upp projektet med jordgubbsplantor i den gamla ekan och grävt upp alltihop. Det blir för torrt trots att man vattnar och så är rådjuren där och äter upp plantorna. Jag ska så ringblommor där istället nästa år. Hoppas

19 oktober

Mer oberäkneligt väder - snö!

Idag fick vi höra att det väntades snöbyar i östra Svealand senare idag och att vädret den närmaste veckan skulle bli vinterlikt.

Eftersom jag inte vill göra samma misstag som förra året då jag lät savojkålen stå för länge ute i kylan tog vi oss ut och skördade både savojkål och röd spetskål. Det blev en proppfull stor back med spetskål och tre stora backar med savojkål. Dom små savojkåls-plantorna som jag hade över i våras och stoppade ner i jorden istället för att kasta dom på komposten har växt bra och bildat ganska stora huvuden. Dessutom har sniglarna inte varit lika aggressiva där så dom plantorna är mycket finare än dom första. Jag tänker använda dom fina, stora foderbladen (som sitter längst ut/ner och är kraftigast) till kåldolmar och sen ska jag göra massor av kimchi. Det blir mycket mat till hönsen också. Det är fullt i jordkällaren så två backar står i hallen till jordkällaren och en i bastun. Jag får sätta fart med

Igår rev jag upp frilandstomater och zinnia, rosenskära, astrar och malva. Vi gjorde rent båda växthusen med högtryck, både invändigt och utvändigt, så nu kan jag tömma krukorna som fortfarande står ute och ställa in i växthusen för vinterförvaring. Björne har gjort rent slungan och avtäckningslådan från kladdig honung och städad och torkat i slungrummet. Så nu kan han stänga av sommarvattnet innan kylan kommer på riktigt, så inte pumpen fryser. Vi har tömt vattenslangarna i grönsakslandet och någon bevattning behövs verkligen inte mer i år.

Jag skördade dom tre sista växthusgurkorna idag. Den största var faktiskt 13-14 cm lång. Inte illa jobbat för en gurkplanta att leverera ända till 19 oktober. Sällsynt. Min förhoppning är att hinna städa växthusen, röja i grönsakslandet och täcka rubbet med gräsklipp till nästa fredag. Då är det Syfestival! Jag och två väninnor som är lika handarbetsintresserade som jag ska dit och frossa. Det vore skönt med tid att spinna, sticka, sy, klippa mattor och väva i lugn och ro utan att behöva fundera på odlingarna.

Imorgon tar vi nog in fåren för vintern, trots att dom inte ska klippas förrän om en vecka. Vi har fått löfte om att köpa 15-20 höbalar av en bonde i närheten så tillsammans med det vi själva tagit in har vi gott om foder till vintern. Det känns

skönt. Björne har skurat fårhuset idag och lagt litet sand på betonggolvet. Det blir lättare att mocka ut vinterbädden då när våren kommer.

22 oktober

Fårklippning

Fåren skulle egentligen inte klippas förrän 26/10 och då brukar vi ta in dom dagen innan så dom får torka litet. Men det har varit sånt busväder så vi tog in dom i förrgård. Fårklippar-Janne kunde komma tidigare, så han var här idag och friserade våra damer. Nu får dom ligga inne och ha det varmt, torrt och gott.

Vi har lyckats gmeta ihop precis så mycket hö själva som vi beräknar går åt under vintern, men vi har fått löfte om att köpa typ 15 balar att ha i reserv. Det känns bra.

29 oktober

Invintring

Syfestivalen är över. Vi tillbringade hela 7 inspirerande timmar bland likasinnade och deras fantastiska alster. Inte ens våra stickintresserade vänner kan fatta hur man kan gå runt i 7 timmar på en mässa. Men det var inga problem alls☺

Mitt mål, att vara klar i grönsakslandet till Syfestivalen uppnådde jag nästan. Jag har lagt ut två proppfulla släpkärror med gräsklipp i landen men det saknas några korgar till. Jag har inte städat i växthuset, men det kan man ju göra även om det är dåligt väder så det är ingen panik. Jag ska ställa in ett par små lastpallar att ställa krukor på så de kommer upp en bit från jorden och inte suger upp vatten så att dom spricker när kylan kommer. Vinrankorna ska beskäras också. Och det vore bra om gräset bakom växthuset hann klippas en sista gång. Annars har jag nog hunnit med det mesta som jag planerat. Vi måste behandla bina mot kvalster också!

